

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/140/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119207191
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119207191.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobkyne U. I., nar. XX.X.XXXX, bytom K.. W. Q. XXX/XX, J. K. I., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, zastúpenému JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 11.10.2019 č. k. 11Csp/91/2019 - 76 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I. a III.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 50,- eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % len z prisúdenej istiny.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že základ nároku žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadostučinenia je daný, keďže žalobkyňa ako spotrebiteľka bola v predchádzajúcich sporoch v pozícii žalovanej úspešná voči terajšiemu žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia povinností dodávateľa voči nej ako spotrebiteľovi, keďže v zmluve dodávateľ uviedol nesprávnu výšku priemernej hodnoty RPMN. Súd prvej inštancie zdôraznil, že žalovaný si musí uvedomiť, že zákonnou podmienkou uplatneného nároku nie je len porušenie práva spotrebiteľa, ale aj povinnosti dodávateľa ustanovených osobitnými predpismi, v danom prípade zákonom o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie sa ďalej vyjadril v tom zmysle, že považuje za nesprávnu argumentáciu o reparačnej a sankčnej funkcii inštitútu primeraného finančného zadostučinenia. Na účely sankcionovania je administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadostučinenie poskytnúť. Stotožnil sa s názorom, že pri stanovení výšky primeraného finančného zadostučinenia je potrebné vychádzať zo závažnosti vznikutej, resp. hroziacej ujmy, okolnosti na strane žalobkyne, ako aj žalovaného, okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. V danom prípade súd v predchádzajúcom spore vytkol len jeden nedostatok zmluvy, a to nesprávnu výšku priemernej hodnoty RPMN, keďže veriteľ vychádzal z hodnoty pri spotrebiteľských úveroch bez zabezpečenia, hoci v tomto prípade bola v zmluve dohodnutá aj zmluvná pokuta v prípade omeškania dlžníka so splácaním. Súd prvej inštancie zohľadnil tiež to, že samotná žalobkyňa porušila svoju zmluvnú, ale aj zákonnú povinnosť, keď dosiaľ nevrátila žalovanému ani istinu úveru, napriek právoplatnému a vykonateľnému súdnemu rozhodnutiu. Žalobkyňi žiadna ujma okrem materiálnej, ktorá sa však vyriešila v predchádzajúcom spore, nevníkla, a preto súd prvej inštancie

považoval za postačujúce pre naplnenie funkcie satisfakcie pre žalobkyne, priznanie nároku len vo výške 50,- eur a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Zdôraznil, že určitou satisfakciou pre žalobkyňu je aj spomínaný rozsudok vo veci 32Csp/34/2018, ktorý konštatoval porušenie povinností právneho predchodcu žalovaného a žalobkyňu zaviazal len na doplatenie istiny úveru. Nestotožnil sa s námietkou žalovaného o nedostatku jeho pasívnej legitímácie. Uviedol, že tú skutočnosť, že žalovaný nekoncepivoval zmluvu, ale len vstúpil do už rozbehnutého súdneho sporu na základe postúpenia pohľadávky, súd zohľadnil aj pri určení výšky primeraného finančného zadostučinenia. Súd túto okolnosť vníma ako podstatné zníženie miery zodpovednosti žalovaného, ale zároveň ho jej nezbavuje, keďže mal možnosť žalobu v predchádzajúcom spore zobrat' späť.

3. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku I. a výroku III. podal včas odvolanie žalovaný, ktorý navrhol v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, aby žaloba žalobkyne bola zamietnutá v celom rozsahu a uplatnil si voči nej nárok na náhradu trov konania. Má za to, že v napadnutom rozsahu rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne. Uvádza, že žalobkyňa voči žalovanému nemá žiaden nárok titulom primeraného finančného zadostučinenia, lebo predpokladom jeho priznania je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinností spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinností sa rozumie aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žalobkyňa neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa. V žalobe bližšie nešpecifikovala ani len jedno jej spotrebiteľské právo priznané zákonom č. 250/2007 Z.z., ktoré malo byť porušené. Formálne nedostatky úverovej zmluvy považuje žalovaný za prísnu sankciu pre veriteľa v podobe straty nároku na zmluvne dojednané úroky z úveru. Bezúročnosťou úveru žiadne práva žalobkyne ako spotrebiteľky porušené neboli, nevznikol je tak nárok na primerané finančné zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z. Zdôraznil tiež, že úverová zmluva, ktorá bola posúdená ako neplatná, bola uzatvorená medzi žalobkyňou a jeho právnym predchodcom spoločnosťou VÚB, a.s., ako veriteľom. Žalovaný nebol účastníkom úverového vzťahu, nemohol sa dopustiť porušenia práv žalobkyne a porušením práv spotrebiteľa by mohlo byť také konanie, ktoré vykazuje znaky nekalosti, agresívnej obchodnej praxe, klamaní spotrebiteľa, pričom žiadneho takéhoto konania sa žalovaný ani jeho právny predchodca nedopustil. Nesúhlasí tiež s výrokom o trovách konania vo forme priznania nároku na náhradu trov v plnej výške spotrebiteľke, navyše oslobodenej od súdnych poplatkov. Uviedol, že vo vzájomnom pomere úspechu a neúspechu sporiacich sa strán je žalobkyňa prevažne neúspešnou stranou a toto malo byť zohľadnené pri rozhodovaní o trovách konania. Na základe týchto dôvodov navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

5. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

6. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda vo výrokoch, ktorými bolo žalobe vyhovieť a súvisiacom výroku o trovách konania v zmysle predpokladov vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného dôvodné nie je.

7. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, zodpovedá.

8. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, postačuje, ak takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

9. Ako je zrejmé z obsahu spisu, vo vzťahu medzi stranami sporu, bolo na Okresnom súde Prešov vedené konanie pod sp. zn. 32Csp/34/2018, ktoré bolo ukončené vydaním rozsudku zo dňa 7.11.2018 č. k. 32Csp/34/2018 - 65. Terajšej žalobkyni bola uložená povinnosť zaplatiť terajšiemu žalovanému sumu 107,- eur s prísl. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá a konajúci súd vyslovil, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 22,48 %. Konajúci súd zistil, že v zmluve o pôžičke uzatvorenej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného dňa 7.8.2013 bola nesprávne uvedená priemerná hodnota RPMN, preto prijal záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s poukazom na ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho žalobkyni vznikla povinnosť vrátiť iba sumu poskytnutej pôžičky.

10. Odvolací súd poukazuje na to, že právny predchodca žalovaného ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov, musel poznať zákonnú úpravu a všetky náležitosti, ktoré v tejto súvislosti zákon vyžaduje. Napriek tomu ním vopred pripravená formulárová zmluva neobsahovala všetky zákonom vyžadované náležitosti, čo žalobkyňa ako spotrebiteľka ovplyvniť nemohla. V zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva splnenie predpokladu na primerané finančné zadosťučinenie pri uplatnenom porušení práva alebo povinnosti ustanovenej nielen samotným zákonom č. 250/2007 Z.z., ale aj osobitnými predpismi.

11. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Je zrejmé, že v spomínanom konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 32Csp/34/2018 sa žalobkyňa v postavení žalovaného subjektu uplatnenému nároku aktívne bránila.

12. Z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pritom nevyplýva, aby predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie, malo byť podanie žaloby na súde. Spotrebiteľ sa totiž ochrany svojho práva môže domáhať na súde nielen podaním žaloby, ale tiež formou obrany proti uplatnenému nároku. Rovnako takáto ochrana spotrebiteľovi môže byť poskytnutá i orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy. Aj vtedy, ak je ochrana poskytnutá spotrebiteľovi bez návrhu zo strany orgánu rozhodujúceho o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy a určité plnenie požadované žalobou nie je priznané, zamietnutie žaloby ohľadom tohto plnenia nie je možné z procesnej stránky hodnotiť inak ako úspech spotrebiteľa a nie úspech orgánu rozhodujúceho o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý postavenie strany sporu nemá (porovnaj uznesenie KS Prešov sp. zn.7Co/105/2015).

13. Predpokladom na uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi a ako už bolo spomínané, zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odrádzajúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odrádzajúce“.

14. Pokiaľ ide o namietaný výrok o trovách konania strán sporu, odvolací súd zdôrazňuje, že zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, žalobcu v takej veci je potrebné považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Túto skutočnosť pri rozhodovaní o trovách konania strán sporu správne akcentoval aj súd prvej inštancie a so zreteľom na všetky uvádzané dôvody tak odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch I. a III. potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

15. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. Žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá nárok na náhradu trov a žalobkyni v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).